

Voortgangsrapportage prototype Meierijstad, november 2018

Inleiding

Op 7 november 2018 is er een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de tien gemeenten die samen eigenaar zijn van WSD. De bijeenkomst gaat in op de voortgang van de 'koers WSD'. In de tweede uitgave van het magazine 'Participatie naar Vermogen' is het gevolgde proces tot 'koers WSD' toegelicht, zijn de prototypes uiteengezet en zijn de projectleiders van de gemeenten voorgesteld. Tijdens de bijeenkomst op 7 november zal worden ingegaan op de drie prototypes.

In dit informatiebericht wordt de specifieke aanpak en voortgang van de gemeente toegelicht. De gemeenteraad van Meierijstad heeft in juni 2018 gekozen om te experimenteren met het prototype "Participatiebedrijf". De projectnaam is Participeren in Meierijstad (PIM).

De activiteiten onder de vlag van de prototypes staan ten dienste van een doel: bijdragen aan een toekomstbestendige uitvoering van de Participatiewet en van de positie en het aanbod van de WSD daarin. De prototypes bieden de tien gemeenten leerervaringen om een keuze voor de toekomst te maken.

Tijdpad en projectorganisatie

Begin 2018 is een projectopzet opgesteld met diverse activiteiten om uitvoering te geven aan de gekozen prototypes. Deze activiteiten worden in 2018 uitgevoerd. Er is bewust gekozen geen plan van aanpak op te stellen. Op basis van een projectopzet is er gekozen voor een manier van werken die wij 'learning by doing' noemen. Het sociaal domein is complex. Ons avontuur onvoorspelbaar. Wij zeten een stap en kijken wat er gebeurt. Op basis van dit inzicht zetten wij een vervolgstap.

De projectorganisatie ziet er als volgt uit:

Stuurgroep

De stuurgroep kijkt op pro-actieve manier naar de voortgang en realisatie van de prototypes en heeft actieve en inhoudelijke inbreng. De stuurgroep bewaakt de afstemming en verbinding met het 'project transformatie'. De samenstelling is:

- Menno Roozendaal, wethouder en voorzitter van de stuurgroep, gemeente Meierijstad
- Gerrit Hagoort, projectregisseur, gemeente Meierijstad
- Theo Keijzers, directeur Innovatie en Projecten, WSD
- Toon Kerkhof, projectleider Pim *Werkt!* gemeente Meierijstad
- Karin Steenberg, projectleider PIM *Vitaal!* ROC de Leijgraaf
- Trix Kloosterman, projectleider PIM *Actief!* Welzijn de Meierij
- Marion van Roessel, communicatie adviseur, gemeente Meierijstad

Coördinerend beleidsoverleg

Dit maandelijks overleg bestaat uit alle gemeentelijke beleidsmedewerkers participatie en de vertegenwoordiger WSD. Het overleg zorgt voor de ambtelijke voorbereiding van de bestuursbijeenkomsten WSD. De voortgang van de prototypes vormt een vast agendapunt. Anne-Marie de Gouw is deelnemer vanuit Meierijstad.

Aanpak: PIM *Werkt!*

PIM *Werkt!* is een nieuwe samenwerkingsvorm tussen WSD en gemeente Meierijstad. Een (tijdelijke) werkorganisatie waar beide organisaties drie tot vier klantmanagers en aanvullende expertise onderbrengen. IBN wordt vanaf de start betrokken om mee te kijken en mee te denken om op een later moment mogelijk mee te gaan draaien in de werkorganisatie.

Het team PIM *Werkt!* is samengesteld uit zoveel mogelijk eigen mensen. Voor het achterblijvende reguliere werk gaan wij externe vervangende capaciteit inhuren. Zo bouwen zelf onze expertise op.

Het team PIM *Werkt!* verzorgt de intake van de instroom. Indien er geen reëel perspectief is op werk wordt doorverwezen naar Pim *Actief!* Indien eerst een arbeidsfitprogramma gewenst is wordt doorverwezen naar PIM *Vitaal!*

WSD is samen met de gemeente Meierijstad gestart met een pilot voor vergunninghouders. Wij hebben de laatste jaren een toename gezien van instroom van vergunninghouders in de bijstand. De pilot beoogt een integraal inburgeringsprogramma waarin werk centraal staat. Het is mede door vergunninghouders zelf ontwikkeld. Deze innovatieve aanpak past binnen de doelstellingen van ons programma. Juist door de integrale aanpak van het bieden van werk, inburgering en het leren van de Nederlandse taal past deze pilot mooi binnen de werkwijze van PIM.

Het is onze bedoeling om meer projecten / pilots binnen PIM *Werkt!* te ontwikkelen. Bovengenoemde pilot is een mooi voorbeeld.

Aanpak: PIM Vitaal!

PIM *Vitaal!* is een samenwerking tussen ROC De Leijgraaf en de gemeente Meierijstad. ROC De Leijgraaf heeft een leefstijlprogramma ontwikkeld en docenten en studenten zijn inmiddels met de eerste 16 kandidaten gestart. Een deel van onze klanten hebben fysieke en mentale problemen. Een minder gezonde leefstijl ligt hieraan ten grondslag. ROC De Leijgraaf heeft een programma ontwikkeld met sport en bewegen, gezonde voeding en uiterlijke verzorging & presentatie.

Aanpak: PIM Actief!

PIM *Actief!* is een samenwerking tussen onze welzijnspartners en de gemeente Meierijstad. Wij hebben Welzijn de Meierij gevraagd een en ander te coördineren omdat zij voornamelijk werken voor de inwoners van Schijndel en Sint-Oedenrode; hetzelfde werkgebied als WSD.

Ook hier anticiperen wij vast op de uiteindelijke uitbreiding naar het gehele werkgebied van Meierijstad. Daarom gaat Welzijn de Meierij samen met haar samenwerkingspartners (ONS Welzijn, Lumens, Juvans en Mee) maatschappelijke activering organiseren.

Samen met zowel professionele, vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven gaat Welzijn De Meierij verschillende vormen van maatschappelijke activering aanbieden. Dit is maatwerk en kan verschillende vormen hebben zoals vrijwilligerswerk, deelname aan cursussen en ontmoetingsactiviteiten. Gericht op maatschappelijke zelfstandigheid en meer zelfredzaamheid.

Wij maken bij aanvang zoveel mogelijk gebruik van het bestaande aanbod. Uiteindelijk streven wij naar het ontwikkelen van diversiteit aan activiteiten en (kleine) diensten in de wijk. Zo dicht mogelijk bij de inwoner.

Aanpak :Verbinding sociaal domein

De intakegesprekken zijn integraal. Wij proberen van onze klanten zo snel mogelijk eigenaren te maken van ons programma. Als uitgangspunt nemen wij de leefwereld van onze klant als uitgangspunt bij het zoeken naar werk, maatschappelijke activering of deelname aan het leefstijlprogramma. Wij gaan onze klanten ook vragen om als ervaringsdeskundige mee te denken in het door ontwikkelen van ons programma. Bij onze aanpak schromen wij niet om onorthodoxe oplossingen te zoeken en radicaal te ontschotten.

Er wordt breed gekeken naar de (gezins-)situatie. Welke belemmeringen zijn er om op een gewenste wijze deel te nemen aan de samenleving? Wat is daar vanuit de leefwereld van de klant voor nodig? Onze inzet is dus niet alleen gericht op werk maar met name op participatie! Wij geven echt uitvoering aan de Participatiewet!

Indien de intakegesprekken daar aanleiding toe geven zal verbinding worden gelegd met professionele ondersteuning of de inzet van een wijkteam.

Aanpak: Eerste ervaringen

Wij zijn gestart vanuit een inzet dat deelname in principe vrijwillig is. Onze klantmanagers presenteren zich als PIM-coach. Zij nemen een coachende rol aan om zo meer in de relatie met

onze deelnemers te kunnen investeren. Een coachende rol betekent dat wij deelnemers proberen te stimuleren om zelf vanuit hun leefwereld naar oplossingen te zoeken om meer actief deel te nemen aan de samenleving. Dit kan door aan het werk te gaan (*PIM Werkt!*), door aan een vitaliteitsprogramma deel te nemen en weer eerst goed aan je gezonde leefstijl te werken (*PIM Vitaal!*) of door deelname aan activiteiten bij onze welzijnspartners in de wijk (*PIM Actief!*). De eerste resultaten van onze werkwijze zijn positief. Zo gaf één van de deelnemers aan dat hij voor het eerst het gevoel heeft dat wij naast hem staan in plaats van er tegenover.

Wij zijn in het tweede kwartaal gestart met een eerste groep van 71 klanten. Hiervan zijn 16 klanten begin september gestart bij *PIM Vitaal!* 3 kandidaten hebben belangstelling voor de tweede periode bij *PIM Vitaal!* die start begin 2019. Deze eerste groep is enthousiast over het programma. Wat het programma voor resultaat geeft kunnen wij nu nog niet beoordelen. Hierover zullen wij verslag doen in de volgende raadsinformatiebrief.

Bij *PIM Actief!* zijn de eerste vier kandidaten aangemeld. Met drie kandidaten wordt over deelname aan *PIM Actief!* gesproken. Bij *PIM Werkt!* worden drie kandidaten bemiddeld naar werk.

PIM Werkt! is ook verantwoordelijk voor de plaatsing van overige kandidaten uit ons uitkeringsbestand naar een transitiearrangement bij WSD. In 2018 zijn tot heden twintig deelnemers geplaatst met een transitiearrangement (loonkostensubsidie).

Van de overige 42 kandidaten blijkt dat er al een aantal naar vermogen participeert. Een aantal mensen is ziek of heeft, psychische of sociale problemen of andere vergelijkbare redenen om niet deel te nemen. Met een aantal van deze kandidaten wordt nog een tweede gesprek gevoerd. Er zijn 5 mensen die niet op een oproep hebben gereageerd. Aan deze mensen wordt op korte termijn een huisbezoek gebracht.

Wij zijn eigenlijk nog maar net echt gestart. Het is de bedoeling dat wij vanaf nu meer focus gaan leggen op de mensen die zich niet vrijwillig hebben aangemeld of aangeven dat er belemmeringen (onder andere sociaal, verslavingsproblematiek, medisch, psychisch) zijn om deel te nemen. Wij gaan eerst in beeld brengen welke belemmeringen er exact spelen om op basis daarvan nadere afspraken te maken.

Aanpak: Inburgering en vergunninghouders

Wij zijn binnen *PIM Werkt!* ook een pilot aangegaan met de WSD voor vergunninghouders. Deze pilot loopt voor op landelijke ontwikkelingen. Nu starten vergunninghouders eerst met een inburgeringsprogramma en het leren van de Nederlandse taal om daarna op zoek te gaan naar werk.

Vanuit WSD is in samenwerking met de gemeente Meierijstad een innovatieve pilot gestart om vergunninghouders een integraal programma aan te bieden van direct aan het werk, het begeleiding bij de inburgering en het leren van de Nederlandse taal op de werkplek. De pilot is gestart met negen deelnemers. Helaas zijn gaandeweg het project alle deelnemers gestopt. Belangrijkste reden is dat zij er zelf de voorkeur aan hebben gegeven om eerst aan hun inburgering te werken of bij een andere organisatie taallessen te volgen en pas daarna werk te gaan zoeken. Als reden geven enkele vergunninghouders op dat werk niet verplicht is tijdens de inburgeringsperiode. Dit is teleurstellend en tevens een leerpunt voor ons toekomstig beleid.

Met ingang van 1 januari 2020 wordt de voorgestelde werkwijze zoals opgenomen in de pilot in heel Nederland verplicht. Dan moeten vergunninghouders meteen aan het werk en ondertussen de taal leren. Wij verwachten dat we met het nieuwe inburgeringsstelsel meer handvatten krijgen om als gemeente regie te kunnen voeren op inburgering.

